

**Center for Stabiliseringsindsatser
Institut for Strategi og Krigsstudier
Forsvarsakademiet**

ÅRSRAPPORT 2022

FORMÅL

Dette dokument opsummerer Center for Stabiliseringsindsatser (CFS) aktiviteter i 2022 fordelt på de respektive programmer: Guineabugten, Irak-Syrien og Afghanistan-Pakistan. Derudover fremgår en oversigt over centerets videnskabelige udgivelser og tilstedeværelse i medierne.

Resume

Center for Stabiliseringsindsatser (CFS) er en del af Institut for Strategi og Krigsstudier (ISK) på Forsvarsakademiet (FAK). Centerets formål er at understøtte Forsvarets bidrag til stabiliseringsindsatser gennem projektimplementering, forskning og uddannelse i rammen af Freds- og Stabiliseringsfondens programmer. CFS' kerneopgaver indeholder blandt andet myndighedsbetjening i form af udvikling og implementering af stabiliseringsprojekter i konfliktområder samt undervisning i stabilisering – både som områdestudier og tematisk i stabilisering.

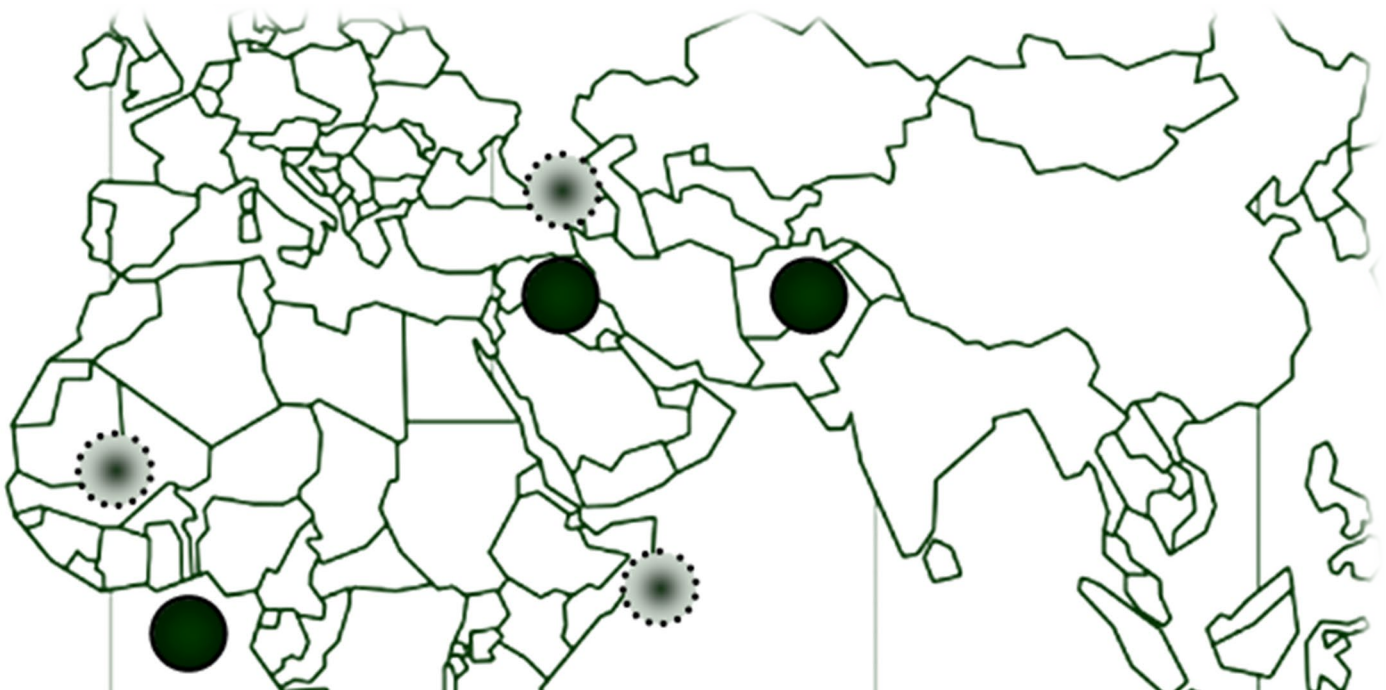
Denne rapport henvender sig til samarbejdspartnere, som eksempelvis Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen samt andre dele af Forsvaret, Udenrigsministeriet og Danmarks ambassader i indsatsområderne.

Årsrapporten for 2022 sætter fokus på tre af CFS' indsatser: ●

- **Afghanistan-Pakistan programmet** (-2024), hvor FAK har et frugtbart og unikt samarbejde med Pakistans National Defence University (NDU). FAK er et af de eneste vestlige militære institutioner, som har et længerevarende samarbejde med denne institution.
- **Irak-programmet** (-2025), hvor FAK har et samarbejde med Iraks Defence University for Higher Military Studies (DUHMS) og NATO Defence Education Enhancement Programme samt NATO Mission Iraq (NMI). Derigennem henter FAK viden om Irak specifikt og Mellemøsten generelt og viden om NATO og organisationens arbejdsmetoder.
- **Guineabugt-programmet**, hvor FAK samarbejder med Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC) og Multinational Maritime Coordination Centres (MMCC) (-2026). Viden herfra har især bidraget til undervisning, forskning og 'War Game' omkring Danmarks antipiraterimission i Guineabugten. CFS har en medarbejder udstationeret i Ghana i 2023 for at bidrage til løsning af denne opgave.

Dertil skal nævnes, at centerets opgaver i 2023 (potentielt) også vil omfatte: ❁

- **Georgien-programmet** (-2026), hvor FAK skal samarbejde med National Defense Academy (NDA) og Defence Institution Building School (DIBS) samt Substantial NATO-Georgia Package. Programmet skal bidrage til forståelse af udviklingen i det postsovjetiske rum og sortehavsområdet, og er en aktiv del i Danmarks øgede bidrag til Georgien som følge af Ruslands stigende aggressive adfærd.
- Dertil skal nævnes potentielle indsatser i **Sahel, Afrikas Horn** (og **Ukraine**), som er i forskellige stadier af udvikling og forventes behandlet i løbet af de kommende måneder og år.

Indholdsfortegnelse

Baggrund	2
Guineabugten (2019-2026)	3
<i>Maritime Dialogue Platform IV (Maj 2022)</i>	3
<i>Konference med KAIPTC og Stellenbosch University om maritim sikkerhed (November 2022)</i>	3
<i>Planlagte aktiviteter i 2023</i>	4
Irak-Syrien (2020-2025)	5
<i>Webinar om de danske engagementer i Irak (April 2022)</i>	5
<i>Besøg fra Iraks Defence University for Higher Military Studies (Maj 2022)</i>	5
<i>Workshops</i>	6
<i>Konference i Bagdad, Irak (December 2022)</i>	6
<i>Planlagte aktiviteter i 2023</i>	7
Afghanistan-Pakistan (2022-2024)	8
<i>Besøg af Pakistans National Defence University's War Course (Juni 2022)</i>	8
<i>Afghanistan Regional Collective (ARC) Dialogue (September 2022)</i>	9
<i>Bogprojekt med Pakistan Institute for Conflict and Security Studies (PICSS) (2022-2023)</i>	10
<i>Planlagte aktiviteter i 2023</i>	10
CFS medieoptrædere og publikationer	10

Baggrund

Center for Stabiliseringsindsatser (CFS) er en del af Institut for Strategi og Krigsstudier (ISK) på Forsvarsakademiet (FAK). ISK er Forsvarets forsknings- og undervisningsenhed inden for strategi, sikkerhedspolitik, krigs- og konfliktteori, militærhistorie og kulturforståelse.¹ Som en del af ISK er CFS' overordnede formål, at understøtte Forsvarets bidrag til Danmarks samtænkte internationale stabiliseringsindsatser gennem projektimplementering, myndighedsbetjening, forskning, uddannelse, netværksdannelse og rådgivning. Center for Stabiliseringsindsatseres kerneopgaver er udvikling og implementering af stabiliseringsprojekter i konfliktområder samt undervisning i stabilisering – både som områdestudier og i begrebet stabilisering. Derudover agerer CFS som videns- og kompetencecenter for stabiliseringsindsatser i områder, hvor Forsvarskommandøen og Forsvarsministeriet ønsker at iværksætte eller styrke dansk stabiliseringsengagement. Projekterne finansieres gennem **Freds- og Stabiliseringsfonden** i rammen af større regionale programmer.²

CFS' engagementer i Freds- og Stabiliseringsfonden tjener flere formål. For det første bidrager den direkte til Forsvarets opgaveløsning og stabiliseringsindsatser. Dernæst udgør projekterne vidensgrundlaget for undervisning og forskning i områdestudier og stabiliseringsindsatser på FAK. Dermed befinder CFS sig i en

¹ For mere om Institut for Strategi og Krigsstudier, se <https://fak.dk/da/forskning-og-udvikling/institut-for-strategi-og-krigsstudier/>

² For mere om Center for Stabiliseringsindsatser, se <https://fak.dk/da/forskning-og-udvikling/institut-for-strategi-og-krigsstudier/center-for-stabiliseringsindsatser/>

unik position mellem praksis, undervisning og forskning, som centeret til stadighed bidrager til for at styrke Danmarks stabiliseringsindsatser.

CFS leverer undervisning til en lang række fag på Forsvarsakademiet, herunder på diplomuddannelserne for de tre officersskoler og forskellige moduler på master i militære studier (MMS). Dertil kommer bidrag til andre moduler, kurser og uddannelser, herunder især på Forsvarets Sprogskole. CFS' forskningsprofil knytter sig til studiet af stabiliseringsindsatser i teori og praksis, nye krige ('new wars'), konflikt- og krigsteori, maritim sikkerhed, samt områdestudier for de geografiske fokusområder. Dette bidrager i særlig grad til ISKs viden om aktuel konflikt- og krigsteori, strategisk kultur, områdestudier, militær strategi og sikkerhedspolitik.

Guineabugten (2019-2026)

CFS har siden 2019 bidraget til en styrkelse af den maritime sikkerhed i Guineabugten som følge af den drastiske udvikling i antallet af pirateriangreb i 2020. CFS' overordnede bidrag til programmet er at forbedre det regionale samarbejde på tværs af ikke-statslige og statslige aktører. Projekterne sker i tæt samarbejde med KAIPTC og ICC's maritime koordinationscentre. CFS udvikler og faciliterer årligt en række konferencer og seminarer i Ghana, som har til formål at belyse aktuelle maritime sikkerhedsudfordringer samt skabe en platform for dialog og bredere samarbejde blandt regionens maritime sikkerhedsaktører.

Maritime Dialogue Platform IV (maj 2022)

CFS afholdt den 4. og 5. maj et seminar i Accra, Ghana i samarbejde med det regionale koordinationscenter i Accra (ECOWAS MMCC Zone F) om maritim sikkerhed og informationsdeling i Guineabugten. Seminaret centrerede sig om at lære fra de erfaringer, der er blevet gjort i forbindelse med pirateribekæmpelse i Guineabugten og ved Afrikas Horn. For det andet, fokuserede seminaret på den nuværende situation og de fremtidige udsigter for maritim sikkerhed i Guineabugten. Fra seminaret udledtes tre hovedkonklusioner, 1) Tillid er grundpillen i samarbejdet om bekæmpelse af pirateri og anden maritim kriminalitet, og der er behov for tillidsfremmende tiltag, 2) der er behov for at styrke juridiske sanktionsmuligheder, retssikkerhed og skabe synlighed af konsekvenser ved pirateri, 3) samarbejdet mellem regionale og ikke-regionale aktører skal fastholdes og styrkes yderligere. [Læs mere på fak.dk - her kan communiquéet også findes.](#)

Konference med KAIPTC og Stellenbosch University om maritim sikkerhed (november 2022)

I samarbejde med partnerinstitutioner afholdte CFS den 16. og 17. november en konference i Accra, Ghana, omhandlende maritime sikkerhed i Guineabugten. Formålet var at identificere muligheder og udfordringer i samarbejdet mellem kyststaterne. Konferencen blev afviklet i samarbejde med Kofi Annan International Peacekeeping Training Centre (KAIPTC) i Accra. Konferencen var et tre-parts samarbejde mellem KAIPTC, Stellenbosch University, Sydafrika og Forsvarsakademiet, hvor både embedsfolk, akademikere samt militærpersonel var inviteret til en bred diskussion af en udbredelse af det maritime trusselsbillede.

En af hovedkonklusionerne fra konferencen var, at maritim sikkerhed er andet og mere end pirateri. Antallet af piraterihændelser er stærkt faldende, dog ikke forsvundet, hvorfor dette "fredsvindue" skal bruges på at identificere værktøjer, som kan bidrage til at adressere andre udfordringer. Her især, ureguleret og ulovligt fiskeri, som er et stort problem for regionen. Det er et eksempel på, at maritime trusler skal ses som et mere sammenhængende billede, hvor forskellige trusselselementer forstærker og påvirker hinanden. En mere holistisk tilgang med et bredere fokus er derfor ikke blot god – men nødvendig for at sikre en stabil udvikling i regionen. [Yderligere information om konferencen kan findes på fak.dk – hvor man også kan finde communiquéet.](#)

Maritime Security Conference blev afholdt i rammen af Freds- og Stabiliseringsfonden, og inkluderede samarbejdspartnerne Kofi Annan International Peace Training Center (KAIPTC), Ghana, og Security Institute for Governance and Leadership in Africa (SIGLA) ved Stellenbosch University, Sydafrika. (Foto: Forsvarsakademiet).

Planlagte aktiviteter i 2023

Maritime Dialogue Platform V	Maj 2023
Maritime Dialogue Platform VI	Juni 2023
Konference i samarbejde med KAIPTC og Stellenbosch University	August 2023

Irak-Syrien (2020-2025)

CFS' bidrag til Irak-Syrien programmet begyndte i 2021 og kører nu som en del af Danmarks samlede militære stabiliseringsindsats frem til og med 2025. Dets overordnede formål er primært at understøtte kapacitetsopbygning af uddannelsen af irakiske sikkerhedsstyrker, sekundært at indhente viden samt indlede samarbejder, der kan bidrage til reforminitiativer af den irakiske sikkerhedssektor. Alle aktiviteter gennemføres i tæt samarbejde med NATO's uddannelse og træningsprogram (DEEP) samt NATO's mission i Irak (NMI). I 2022 har CFS yderligere bidraget med Centerchef, David Vestenskov, der har været udsendt som NATO DEEP rådgiver i Irak, hvor han udover sin rådgiverfunktion har understøttet programmet og gjort brug af sin områdeekspertise i NATO's tjeneste.

Webinar om de danske engagementer i Irak (April 2022)

Den 21. april afholdte CFS et webinar med fokus på de danske stabiliseringsindsatser i Irak og særligt NATO Mission Iraq, som Danmark havde ledelsesansvaret for frem til maj 2022. Udgangspunktet for webinarret var facilitering af et forum, hvor forskellige danske aktører fortalte om deres arbejdsopgaver samt gav individuelle perspektiver på de udfordringer, som de møder i arbejdet med at reformere den irakiske sikkerhedssektor. Det blev understreget, at NMI's resultater skal måles på en længere bane, hvor kompleksiteten i den irakiske sikkerhedssektor samt landets mange øvrige udfordringer medregnes. Endvidere blev det fremhævet, at en forbedret intern koordination i NMI og blandt de øvrige internationale aktører er vigtig for effektiviteten i den fortsatte indsats. Yderligere information kan findes på fak.dk.

Besøg fra Iraks Defence University for Higher Military Studies (Maj 2022)

Fra d. 22. til d. 28. maj gennemførte en delegation fra Iraks Defense University for Higher Military Studies (DUHMS) et besøg i Danmark og ved FAK med henblik på at indlede et fremtidigt samarbejde og opbygge en relation. Den irakiske delegation var ledet af præsidenten fra DUHMS en række skolelechefer fra det irakiske militære uddannelsessystem. CFS organiserede besøget med støtte fra NMI og NATO DEEP, og programmet indeholdte kulturelle såvel som faglige indslag herunder et fælles seminar, der stillede skarpt på politisk og militær krisehåndtering samt civil-militære relationer i terrorbekæmpelsesoperationer i Irak og Mellemøsten. Derudover fik delegationen briefinger om FAKs organisation og struktur, dansk sikkerhedspolitik og krigen i Ukraine. Besøget skulle medvirke til at bane vejen for et styrket samarbejde med Iraks Strategic Studies & Research Center (SSRC), hvor CFS og FAK udgør den primære kapacitetsopbyggende institution ift opbygning af SSRC's forskning og formidling. Yderligere information kan findes på fak.dk.

Delegationen fra DUHMS og CFS til seminar dag på FAK i forbindelse med studietur (Foto: CFS)

Workshops

I løbet af 2022 afholdte CFS tre online workshops i samarbejde med SSRC. Den 23. februar og 24. marts afholdte CFS to workshops under titlerne: "An introduction to Cyber Warfare" og "Standards of Publishing Journals". Workshoppen om cyberkrigsførelse adresserede, hvordan konceptet skal forstås og håndteres i en irakisk kontekst, hvor IT sikkerhed er altafgørende for de irakiske sikkerhedsinstitutioners evne til at beskytte deres research og generelle arbejde. Den anden workshop skabte en fælles forståelsesramme for publicering af forskningsartikler i tidsskrifter, og var således et bidrag til konkret akademisk kapacitetsopbygning. Den seneste workshop blev afholdt d. 9 november og omhandlede selvmord og stofmisbrug blandt væbnede styrker og veteraner i både Danmark og Irak. Formålet med workshoppen var at udveksle erfaringer mellem Danmark og Irak, som satte fokus på udfordringer efter udstationering samt give mere afhjælpende støtte til veteraner. Webinaret var med til belyse fordelene ved at have et Veterancenter, og bidrog således til de nuværende overvejelser om oprettelsen af dette i det irakiske militær. For yderligere information henvises til opslag på fak.dk og [LinkedIn](https://www.linkedin.com). Fælles for alle online workshops er, at de er demand-driven, hvilket vil sige at støtten tager udgangspunkt i behovet fra SSRC samt, at SSRC forsker og eller udarbejder analyser inden for det givne emne.

Konference i Bagdad, Irak (December 2022)

Den 7. og 8. december afholdte CFS i samarbejde med SSRC en konference i Bagdad omkring de globale og regionale konsekvenser af krigen i Ukraine. Konferencens dag to fungerede som en rundbordsworkshop, hvor parterne frit kunne diskutere og sammenligne Professional Military Education (PME) i henholdsvis en irakisk og dansk kontekst.

Konferencen var et yderligere skridt i det samarbejdet mellem FAK og DUHMS, hvor FAK bidrager til kapacitetsopbygning sideløbende med vidensindsamling og adgang til data fra konfliktområder, som kan

anvendes i FAKS undervisning og forskning. Konferencen blev afviklet med støtte og koordination fra NMI og NATO DEEP og medvirkede til et udvidet netværk blandt irakiske partnere, men også i NATO For yderligere info se nyhedsopslag på fak.dk.

Konferencen i Bagdad i december 2022 (Foto: CFS).

Planlagte aktiviteter i 2023

Workshop omkring strategi i praksis og forskning	Q1
Workshop om klimasikkerhed i en irakisk kontekst	Q2
Seminar mhp. at kapacitetsopbygge akademiske færdigheder	Maj/Juni
Online workshop	Q3
Online workshop	Q4
Konference i Bagdad	December

Afghanistan-Pakistan (2022-2024)

Efter at have ligget i dvale siden begyndelsen af 2020, er FAK's bidrag til Afghanistan-Pakistan programmet genstartet i maj 2022. Programmet fokuserer på en genoptagelse af relationen mellem FAK og det pakistanske forsvarsakademi, National Defence University (NDU), samt udvikling og afvikling af konferencer og forskningsprojekter med pakistanske og afghanske partnere med henblik på at opnå indsigt i den sikkerhedspolitiske situation i Afghanistan og den omkringliggende region i kølvandet på Talibans magtovertagelse i Kabul august 2021.

Besøg af Pakistans National Defence University's War Course (Juni 2022)

Fra d. 6. til d. 12. juni besøgte en delegation fra Pakistans National Defence University (NDU) Danmark og FAK. Studieturen indeholdt både faglige og kulturelle indslag. De faglige aktiviteter omfattede blandt andet briefinger af Forsvarskommandøen og Forsvarsministeriet, besøg ved Systematic A/S og Terma A/S samt et seminar på Forsvarsakademiet. Seminaret centrerede sig om dansk sikkerhedspolitik, den vestlige tilbagetrækning fra Afghanistan og krigen i Ukraine. Derudover bestod programmet også af kulturelle indslag heriblandt en reception arrangeret af den pakistanske ambassade til Danmark, en middag og rundvisning på Frederiksberg slot samt en guidet tur ved Houvig bunkerne i Vestjylland. For yderligere information se nyhedsopslag på fak.dk.

NDU delegation, FAK Dekan og CFS på FAK til seminar dag (Foto: CFS).

Afghanistan Regional Collective (ARC) Dialogue (September 2022)

Den 20. og 21. september afholdte CFS for første gang en konference med den pakistanske tænketank [Tabadlab](#). Sikkerhedspolitiske tænketanke i Pakistan spiller en væsentlig rolle i tilvejebringelsen af viden og input på sikkerhedspolitiske spørgsmål. Konferencen handlede om Afghanistans fremtid efter Talibans magtovertagelse i august 2021. Konferencen adresserede også spørgsmålet om, hvordan samarbejde i Central- og Sydasien bedst afhjælper de udfordringer, som landet og regionen oplever. Konferencen blev indledt af Danmarks ambassadør til Pakistan, Jakob Linulf. Konferencens tydeligste konklusion var, at både regionale stater og det internationale samfund bør engagere sig i Afghanistan og med Taliban-regimet. Derudover var hovedbudskaberne, at 1) identifikationer af mulige løsninger bør flyttes fra makrostrategisk niveau til mikroniveau, 2) regionale samarbejder kræver politisk vilje, tillid og deregulering og 3) diskussioner om Afghanistan skal transformeres, så de ikke blot handler om sikkerhedspolitik men i højere grad også fokusere på økonomisk udvikling. For yderligere information se nyhedsopslag på [fak.dk](#) og [den artikel, som udkom direkte på baggrund af konferencen.](#)³

Fra konferencen Afghanistan Regional Collective (ARC) Dialogue i september 2022 (Foto: Tabadlab)

³ Der blev også udarbejdet et policy-brief på baggrund af konferencen, som kan fremsendes efter ønske.

Bogprojekt med Pakistan Institute for Conflict and Security Studies (PICSS) (2022-2023)

CFS og Pakistan Institute for Conflict and Security Studies (PICSS) aftalte i september 2022 at igangsætte et fælles forskningsprojekt. Projektet har til formål at kortlægge militante grupper i Afghanistan og deres relation til hinanden, udenlandske aktører og Taleban herunder et indblik i Talebans kommandostruktur og bevægelsens militære styrke. Sidst men ikke mindst vil projektet udfolde, hvordan relationen mellem de militante aktører påvirker sikkerhedssituationen og stabiliteten i Afghanistan, den bredere region samt den Vestlige verden. Bogen er efter planen færdig medio 2023.

Planlagte aktiviteter i 2023

Seminar om den sikkerhedspolitiske situation i Afghanistan i Islamabad	Marts/April 2023
Besøg fra Pakistans National Defence University's War Course	Maj 2023
Konference med Pakistans National Defence University i Islamabad, Pakistan om de globale konsekvenser af krigen i Ukraine	Juni 2023
Seminar om Afghanistan, Taliban og militante grupperinger efter Kabuls fald i august 2021	September/Oktober 2023

Udvalgte CFS medieoptrædener og publikationer

I 2022 har ansatte på CFS bidraget til den offentlige debat gennem artikler, debatindlæg, forskningsartikler og ekspertudtalelser i både danske og internationale medier. Nedenstående er en liste over udvalgte bidrag.

Ekspert	Overskrift	Medie og dato
Christian Høj Hansen & Mikkel Ørum Andersen	Hvis presset på Erdoğan fortsætter, så vil vi opleve en mere interventionistisk udenrigspolitik mod PKK	Ræson (14. januar)
David Vestenskov	Her er dilemmaet: Hvordan hjælper vi afghanerne uden at samarbejde med Taleban?	Berlingske (18. januar)
Thomas Mandrup	Dansk styrke i Task Force Takuba skal bekæmpe terroristerne i Mali	Jyllands-Posten (19. januar)
David Vestenskov	Forsker: IS klarer sig fint som terrorbevægelse uden død topleder	Berlingske (3. februar)

David Vestenskov	Danmark vil sende afghanere tilbage: »Der er en igangværende humanitær katastrofe i landet«	Berlingske (12. februar)
Thomas Mandrup	Brutale lejesoldater har givet Rusland og Putin indflydelse i Afrika –nu har mange kurs mod Ukraine	Jyllands-Posten (17. marts)
David Vestenskov	Taliban sender piger hjem fra skole efter få timer	TV2 (23. marts)
Christian Høj Hansen & Trols Burchall Henningsen	Forskningsartikel: Whose proxy war? The competition among Iranian foreign policy elites in Iraq	Small Wars and Insurgencies (5. april)
Hüseyin Yücel & Rasmus Greffrath Damgaard Petersen	Ruslands sikkerhedspolitiske offensiv i Vestafrika kan potentielt blive lige så udfordrende som krigen i Ukraine	Ræson (16. april)
David Vestenskov	Ekspert om burkakrav i Afghanistan: Taliban har snart skruet tiden tilbage til 90'erne	Danmarks Radio (DR) (10. maj)
Thomas Mandrup	Jø Biden omstøder endnu en af Trumps kontroversielle beslutninger	Jyllands-Posten (21. maj)
Christian Høj Hansen & Halimullah Kousary	Forskningsartikel: Can Iran get along with the Taliban?	War On The Rocks (7. juni)
Thomas Mandrup	Frømandskorpset trænede borgerkrigstropper, mens nærliggende landsbyer stod i flammer	DanWatch (7. juni)
Thomas Mandrup	”Afrikanerne vil ikke lægge sig ud med Rusland”	24syv (15. juni)
Thomas Mandrup	20 år med Den Afrikanske Union: Endelig taler Afrika med én stemme	GlobalNyt (12. juli)
Thomas Mandrup	Al-Shabaab dræber 21 mennesker i gidseldrama: 'Et klart signal til magthaverne'	Danmarks Radio (DR) (21. august)
Jens Vesterlund Mathiesen & Rasmus Greffrath Damgaard Petersen	Danmark må og skal tale med Taleban	Politiken (26. september)
Hüseyin Yücel & Kristoffer Vendelbo	Putins korstog mod Vesten finder genklang i Vestafrika	Ræson (8. november)